

О Б Щ И Н А Ш У М Е Н

9700 гр. Шумен, бул. "Славянски" № 17, тел./факс: 054/800400,
e-mail: mayor@shumen.bg, <http://www.shumen.bg>

ОТЧЕТ

на

Община ШУМЕН за изпълнение през 2023 година на мерките, заложените в плана за действие към Програма за намаляване нивата на замърсяване по показател фини прахови частици (ФПЧ₁₀) в атмосферния въздух на територията на Община Шумен с период на действие 2023-2027 г.

Програмата за намаляване нивата на замърсяване по показател фини прахови частици (ФПЧ₁₀) в атмосферния въздух на територията на Община Шумен е с период на действие 2023-2027 г. Тя е приета с решение № 917 по протокол №45 от 23.02.2023 г. от Общинския съвет – Шумен.

Съгласно чл. 27, ал.2 от Закона за чистотата на атмосферния въздух кметовете на общини ежегодно до 31 март внасят в общинските съвети отчет за изпълнението на програмите.

Намалението на броя на превишенията на нормите за вредни вещества и на средногодишните нива на замърсителите се оценява за предходната календарна година на база средната стойност на регистрирания брой превишения на нормите за вредни вещества и на средногодишните нива на замърсителите за последните три календарни години. Оценката се извършва от РИОСВ-Шумен в срок до 30 април на текущата година.

С писмо рег.№ ОА-1303 от 13.04.2023 г. Директорът на РИОСВ-Шумен е уведомил Община Шумен, че изпълнението на мерките от програмата за 2022 г. са довели до намаляване на броя превишения на СДН за ФПЧ₁₀. Съгласно резултатите от мониторинга през последните години в Шумен е постигнато съответствие с изискванията на законодателството по отношение на показател фини прахови частици (ФПЧ₁₀).

Община Шумен няма нормативно задължение да изготвя програма, съгласно чл. 27 от Закона за чистотата на атмосферния въздух и чл.37и чл. 38 от Наредба № 12/15.07.2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен,въглероден оксид и озон в атмосферния въздух (обн. ДВ, бр. 58/2010 г.), но тя е в правото си да разработи своя програма за по-нататъшно намаляване на нивата на замърсителите и за поддържане на добро качество на атмосферния въздух на нейна територия.

Предвид продължаващото регистриране на нива на ФПЧ₁₀ над установените норми Директорът на РИОСВ-Шумен обръща внимание за стриктна организация по отношение прилагането на формулираните в новата програма на Община Шумен мерки, чието изпълнение ще доведе до намаляване на нивата на замърсителя във възможно най- кратък срок.

1. Оценка на качеството на атмосферния въздух през 2023 г.

Данните, които се получават от Автоматичната измервателна станция (АИС) „Шумен“, са за концентрациите на ФПЧ₁₀, серен диоксид, азотен диоксид и озон при непрекъснат 24-ри часов режим на работа. Едновременно с това се дават данни за средночасови (СЧ), среднодневни (СД) и годишни периоди (Г). За град Шумен е установено превишаване на среднодневните норми единствено по показател фини прахови частици с големина под 10 микрона (ФПЧ₁₀).

Стойности на средномесечната и средногодишната концентрации на ФПЧ₁₀

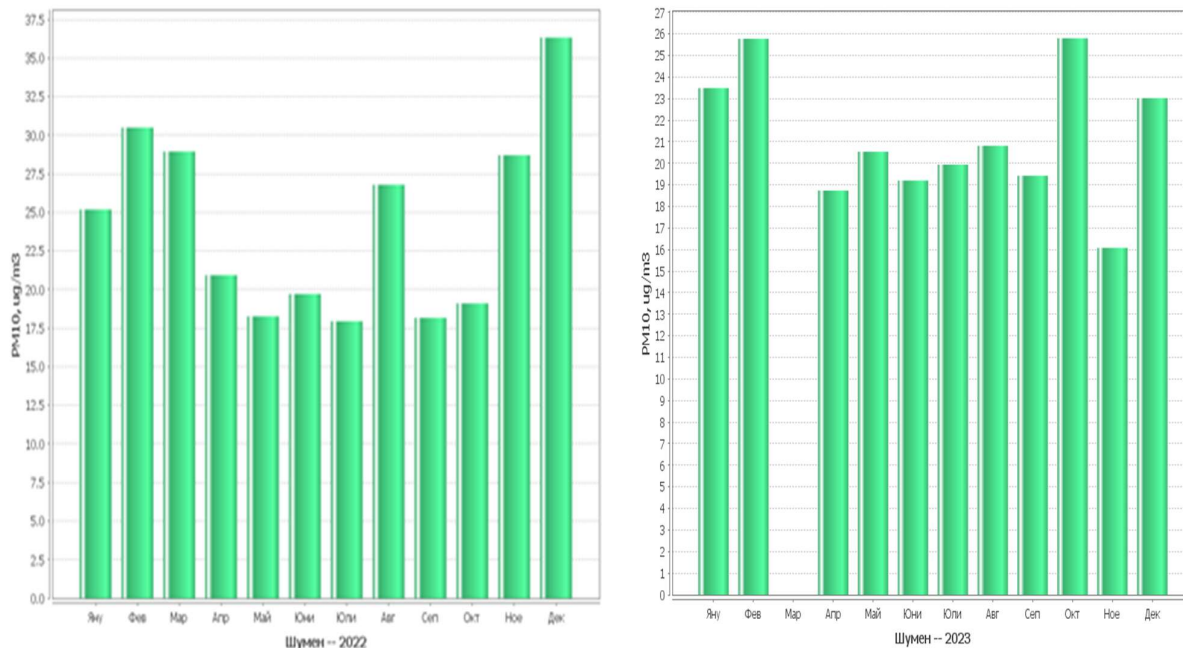
Година	Яну	Фев	Мар	Апр	Май	Юни	Юли	Авг	Сеп	Окт	Ное	Дек	СГ
2021	31,54	37,84	26,60	20,56	16,33	20,70	23,73	20,42	21,08	26,45	27,98	22,56	24,61
2022	25,19	30,50	28,94	20,93	18,26	19,71	17,95	26,79	18,17	19,11	29,70	36,33	24,19
2023	23,49	25,78		18,74	20,54	19,21	19,94	20,82	19,43	25,80	16,08	23,02	21,30

Поради технически проблем с анализатора по показател ФПЧ₁₀ в АИС-Шумен през м. март 2023 г. броят на генерираните измервания е под 100 %, поради което не са посочени данни в годишната справка на ИАОС-София. В годишния бюлетин за 2023 г. за качеството на атмосферния въздух, публикуват от ИАОС, средногодишната концентрация на ФПЧ₁₀ в гр. Шумен е **21,30 µg/m³**, т.е. под средногодишната норма (СГН) от 40 µg/m³. Запазена е тенденцията на намаляване на средногодишните стойности през последните години. Наблюдава се намаляване на броя на превишенията на среднодневната норма от 50 µg/m³ и долния оценъчен праг (ДОП), но има повишаване на броя превишения на горния праг (ГОП) - 60 бр. за 2022 г. при 48 за 2021 г.

Данни за превишенията на допустимите норми на ФПЧ₁₀

Период:	2021	2022	2023
Станция: ШУМЕН			
Показател: Фини прахови частици < 10µm (PM10)			
Мерна единица: µg/m³			
Брой валидни СЧ данни:	8550	8631	8335
% регистрирани СЧ данни:	1	1	1
Максимална СМ концентрация:	37.84	36.33	25,80
ПС за СДН:	50	50	50
Брой превишения на ПС за СДН:	18	14	4
ГОП:	35	35	35
Брой превишения на ГОП (горен оценъчен праг):	48	60	25
ДОП:	25	25	25
Брой превишения на ДОП (долен оценъчен праг):	135	121	90

Графики на средномесечните стойности на ФПЧ₁₀ за 2022 и 2023 година

Информация за превишенията на денонощните стойности на ФПЧ₁₀ за 2023 година

Дата	Измерена стойност	Пъти превишение
01.01.2023	73,08	1,5
10.02.2023	55,30	1,1
25.10.2023	53,46	1,1
20.12.2023	52,50	1,1

От съществено значение за разсейване на емисиите в атмосферния въздух са метеорологични условия – скорост на вятъра, мъгла, температурна инверсия, влажност на въздуха. Съчетанието на тихо време, трайни мъгли и ниски температури води до увеличение на средночасовите, а от там и на среднодневните стойности на ФПЧ₁₀.

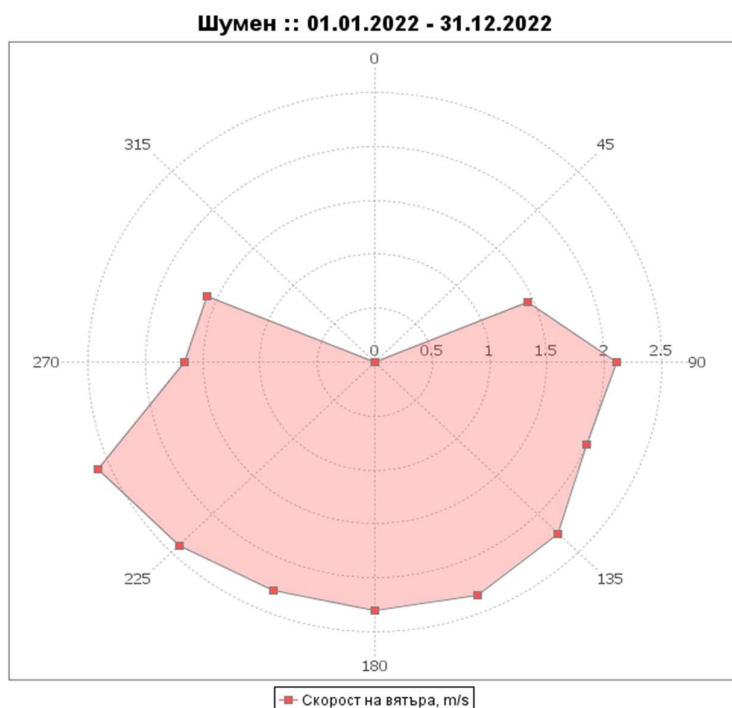
2. Информация за факторите, които влияят върху качеството на атмосферния въздух

Представени са усреднени данни от АИС –Шумен на:

- Скорост /WS/ (m/s) и посока /WD/ на вятъра

Година	Яну	Фев	Мар	Апр	Май	Юни	Юли	Авг	Сеп	Окт	Ное	Дек	СГ
2021	2,60	2,48	2,58	2,31	2,47	2,20	2,17	2,07	2,12	2,02	2,25	2,58	2,32
2022	2,96	2,53	2,75	2,50	2,23	2,16	2,22	2,16	2,22	1,97	2,12	2,15	2,33
2023	2,66	3,19	2,60	2,48	2,42	2,25	2,23	2,17	2,14	2,04	2,68	2,44	2,44

Роза на ветровете в гр. Шумен

➤ температура и влажност на въздуха

Средномесечни температури (t°C)

Година	Яну	Фев	Мар	Апр	Май	Юни	Юли	Авг	Сеп	Окт	Ное	Дек	СГ
2021	1,4	2,9	3,1	7,9	14,9	17,6	22,0	21,7	15,8	8,7	6,9	2,5	10,5
2022	0,9	3,3	2,3	9,8	15,1	19,0	21,7	22,6	16,3	12,0	7,8	2,6	11,1
2023	3,5	2,1	5,7	8,0	13,0	18,1	22,5	21,9	18,4	14,0	6,8	3,4	11,5

Относителна влажност (UMR) в %

Година	Яну	Фев	Мар	Апр	Май	Юни	Юли	Авг	Сеп	Окт	Ное	Дек	СГ
2021	70,1	58,6	54,4	48,3	46,2	65,0	44,4	45,3	40,8	66,8	68,2	70,5	56,6
2022	49,9	50,4	39,8	46,8	47,5	55,7	37,0	40,3	47,9	47,2	71,7	75,2	50,8
2023	71,0	45,1	52,7	57,7	55,8	52,2	42,9	46,0	47,9	42,1	61,8	61,2	53,1

➤ Слънчева радиация /GSR/ с мярна единица - W/m²

Режимът на слънчевата радиация е един от основните фактори, определящ състоянието на устойчивост на атмосферата, а от там и на условията за разпространяване на замърсителите.

Година	Яну	Фев	Мар	Апр	Май	Юни	Юли	Авг	Сеп	Окт	Ное	Дек	СГ
2021	61,1	93,1	124,5	166,6	208,0	186,5	236,5	207,3	144,4	80,7	72,2	53,3	136,2
2022	70,3	95,1	130,2	168,4	229,7	209,9	241,2	192,1	164,4	111,9	65,1	57,7	144,8
2023	53,2	93,1	126,5	135,0	177,3	224,1	234,3	201,7	149,9	110,1	71,7	59,1	136,4

3. Изпълнение на заложените в програмата мерки по приоритети

МЕРКИ В СЕКТОР БИТОВО ОТОПЛЕНИЕ

<i>Код на мярката*</i>	<i>Мярка</i>	<i>Стойност (хил.лв.)</i>	<i>Възможни източници на финансиране</i>	<i>Период на реализация</i>	<i>Показател за напредък/изпълнение</i>	<i>Отговорен за изпълнението</i>
1.1_Sh- r	Проучване нагласите на населението за подмяна на отоплителни уреди на твърдо гориво	35.820	ПОС 2021-2027	2022	Изготвен доклад за резултат от проучването	Община Шумен Дирекция УТ
1.2_Sh - f	Изготвяне проект за подмяна за на отоплителни уреди на твърдо гориво	34 743	ПОС 2021-2027	2023	Подадено проектно предложение за финансиране по процедура BG16M1OP002-5.003	Община Шумен Дирекция УТ и ИОСЕП
1.5- Sh -o	Съгласуване на плановете на лицензирания оператор на централната газоразпределителна мрежа с политиките на общината	-	Лицензирания оператор	2023-2027	Одобрена генерална схема на газопреносна мрежа Инвестиционен проект се одобрява за всеки етап от изграждане на мрежат	Община Шумен Дирекция УТ
1.6- Sh -o	Контрол за спазване забраната за изгаряне на всякакви видове отпадъци. Регулярни проверки на общински жилища, малки и средни стопански обекти през отоплителния сезон / извън обектите, подлежащи на контрол от РИОСВ/.	100	Бюджет на общината	2023-2027	19 бр. проверки, съставени 13 бр. АУАН и издадени НП на стойност 1130 лв.	РИОСВ Община Шумен
1.9- Sh -i	Оповестяване на видно място и на интернет страницата на Община Шумен и на табла за съобщения в кметствата на наредбата за изискванията към дървесината за битово отопление	-	-	2023	Публикувана е информация на интернет страницата на Община Шумен и таблата за съобщения на кметствата	Община Шумен Дирекция УТ

<i>Код на мярката*</i>	<i>Мярка</i>	<i>Стойност (хил.лв.)</i>	<i>Възможни източници на финансиране</i>	<i>Период на реализация</i>	<i>Показател за напредък/изпълнение</i>	<i>Отговорен за изпълнението</i>
1.11-Sh -t	Съвместни действия с Агенция за социално подпомагане на социално слаби лица с енергийни помощи, последните да се предоставят в натура или чрез директни плащания към доставчиците на съответния енергоносител за отопление	-	Община Шумен Агенция за социално подпомагане	2023-2027	Лицата получават енергийни помощи чрез директни плащания към доставчиците на съответния енергоносител за отопление	Община Шумен Агенция за социално подпомагане

МЕРКИ В СЕКТОР „ТРАНСПОРТ“

<i>Код на мярката*</i>	<i>Мярка</i>	<i>Стойност (хил.лв.)</i>	<i>Възможни източници на финансиране</i>	<i>Период на реализация</i>	<i>Показател за напредък/изпълнение</i>	<i>Отговорен за изпълнението</i>
2.1-Sh -t	Проектиране и изграждане на паркинги	34	Бюджет на общината	2023- 2027	1 бр. изготвен проект по реда на ЗУТ „Изграждане на локално платно с паркоместа и зелени площи по ул. „Марица“ в участъка от ул. „В. Друмев“ до ул. „Генерал Скобелев“, гр. Шумен“	Община Шумен Дирекция УТ
2.2-Sh -r	Промяна и разширение обхвата на зоните за платено паркиране	17,116	Бюджет на общината	2023- 2027	Взето решение за разширяване обхвата на зоните за платено паркиране 50 броя осигурени паркоместа в резултат на промяната на платените зони - общински паркинг ДКЦ I, Шумен	Община Шумен
2.3-Sh -r	Въвеждане на система за контрол на тежкотоварното движение	1,4	Бюджет на общината	2023-2027	Системата за контрол на тежкотоварното движение се прилага 19 бр. издадени удостоверения за определяне на маршрути	Община Шумен МВР сектор пътна полиция

<i>Код на мярката*</i>	<i>Мярка</i>	<i>Стойност (хил.лв.)</i>	<i>Възможни източници на финансиране</i>	<i>Период на реализация</i>	<i>Показател за напредък/изпълнение</i>	<i>Отговорен за изпълнението</i>
2.4-Sh -t	Развитие на велосипедна мрежа	33,2	Бюджет на общината Държавен бюджет	2023- 2027	-1 бр. изготвен проект Изграждане на велоалея по бул."Симеон Велики" от ул."Климент Охридски" до край кв."Тракия", Шумен- 0,34 км изградена велосипедна мрежа по ул. „Марица“	Община Шумен Дирекция УТ

МЕРКИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ РЕСУСПЕНЗИЯТА НА ПРАХ ОТ ПЪТНИ ПЛАТНА И ОТ НЕОРГАНИЗИРАНИ ИЗТОЧНИЦИ

<i>Код на мярката*</i>	<i>Мярка</i>	<i>Стойност (хил.лв.)</i>	<i>Възможни източници на финансиране</i>	<i>Период на реализация</i>	<i>Показател за напредък/изпълнение</i>	<i>Отговорен за изпълнението</i>
3.1-Sh -t	Ремонтни дейности за поддържане в добро състояние на пътната настилка на улици и булеварди	150 9972	Бюджет на общината други финансови инструменти	2023-2027	Да-Изготвен ежегоден план за ремонтни дейности за поддържане на пътната настилка на улици и булеварди 50% изпълнение на плана	Община Шумен Дирекция УТ
3.2-Sh -t	Увеличаване на площта на измитите улици през всяка година от програмния период	0,85	Бюджет на общината	2023-2027	Поради ремонтни дейности на уличната мрежа не са обхванати нови улици	Община Шумен ОП „Чистота“
3.3-Sh -t	Оросяване на улиците	8,122	Бюджет на общината	2023-2027	4 383 645 кв.м. оросени улици	Община Шумен ОП „Чистота“

<i>Код на мярката*</i>	<i>Мярка</i>	<i>Стойност (хил.лв.)</i>	<i>Възможни източници на финансиране</i>	<i>Период на реализация</i>	<i>Показател за напредък/изпълнение</i>	<i>Отговорен за изпълнението</i>
3.5-Sh -r	Контрол на замърсяването от: строителни обекти за измиване ходовата част на автомобилите; за мерки срещу запрашаване при дейности по СМР, като оросяване и др.; транспортиране на строителни материали и земни маси без предпазни мрежи или чергила	2	Бюджет на общината	2023-2027	7 броя извършени проверки Съставен 1 бр. АУАН и издадено НП на стойност 70 лв.	Община Шумен Дирекция УТ РИОСВ
3.6-Sh -r	Контрол при ремонтни дейности, свързани с разрушаване на пътни/тротоарни настилки. с оглед минимизиране на праховите емисии.	5	Бюджет на общината	2023-2027	50 броя извършени проверки	Община Шумен Дирекция УТ
3.9-Sh -t	Подобряване и разширяване на зелените площи	7	Бюджет на общината	2023-2027	реализирани нови и подобрени зелени площи на ул. „Марица“, гр. Шумен	Община Шумен Дирекция УТ
3.11-Sh -r	Извършване на проверки за спазване забраната за паркиране на МПС в зелени площи	100	Бюджет на общината	2023-2027	2096 броя извършени проверки	Община Шумен БД "Чистота"

Мярка отнасяща се до всички приоритети

<i>Код на мярката*</i>	<i>Мярка</i>	<i>Стойност (хил.лв.)</i>	<i>Възможни източници на финансиране</i>	<i>Период на реализация</i>	<i>Показател за напредък/изпълнение</i>	<i>Отговорен за изпълнението</i>
5.2-Sh -t	Публикуване на актуални данни за КАВ на интернет страницата на община Шумен	1	Бюджет на общината	2023-2027	Осигурен достъп в реално време до данни от АИС-Шумен за имисиите	Община Шумен РИОСВ

* някои мерки нямат пряк ефект за намаляване на емисии и в съответната графа е отбелязано "0", но ефектът от тях се проявява косвено в останалите мерки

ПРОФ. ХРИСТО ХРИСТОВ
КМЕТ НА ОБЩИНА ШУМЕН